

En hermosa confusió,
portant lo goig á la vista,
hi há desde la *modernista*
á la de ret y jipó.

Totas guapas las veuréu:
rossas, castanyas, morenas...
capassas d' ofegar penas
y dú amor á tot arreu.

No penséu sufrir cap dany
malgrat sos rostres divins...
qu' us parlo dels cromos fins
que véa en *Ramón Estany*.

De dijous á dijous

En Romero Robledo, aquest gat d' armari de la política madrilenya, l' home de la «barra», com varen cridarli quan vá venir aquí á Barcelona, en lo mitín del Teatro Principal, tan mal organiat pe 'ls seus companys mateixos á fi y efecte de que 's lluhís; ha sigut ab una de sas entramaliaduras el causant de la última crísis, que ben bé s' ha vist com havia vingut fora de temps. Ni en Silvela volía pujar encara, ni en Sagasta tenia prou tips als seus companys; però en Romero ha precipitat las cosas, venjatiu com sempre, perque no li van deixar remenar las cireras, tal y com ho volía, y fent el pinxo, ho ha tirat tot á rodar; sens aprofitarse 'n més que del pler de las corredissas.

* *

Com si fós un meló cullit fora de temps, que no hi val tenirlo penjat, en Silvela no podrà pas fer res més que lo que ja li hem vist fer altrás vegadas. Aquest cop es en Maura 'l que talla el bacallá, y el que porta projectes nous que 's quedarán pe 'l camí, ja'ltra feyna hi ha! que realisar sent poder lo que 's pensa, quan no se 'n es. Be prou que l' aturarán, si no s' atura ell mateix, á n' el senyor Maura, aquest s' aslot que ho vol regirar tot de cap á peus.

* *

Per ara, aquí no hem vist encara 'l nomenament de arcalde nou, que es un del punts més interessants, y van jugant tota mena d' influencias pera menjar's la poma, que com la del arbre del paradís, no 'ls fassi un bon mal de ventre.

Els candidats son molts, y de las diferentas agrupacions polítiques que forman el govern; però seguim creyent que el nou arcalde será el senyor Coll y Pujol. l' ùnich candidat que té condicions pe 'l càrrech, d' entre tots els que 's senyalan y 'l voldrían. En Cavieritu Tort y Martorell se belluga molt, però 'l trobém massa xich pe 'l càrrech, que també 'ls vé gran y ample á n' els senyors Sandiumenge y Huelin que 'l pretenen; sens perdre esperansas, que 'ls governs de Madrit ja pot ben ser que trihin lo més malament que puguin; sempre ho fan aixís.

* *

Lo senyor Fabra Ledesma torna á fer d' interí, que 'n deu fer l' aprenentatge mentrestant, per quan 'l fassin arcalde de debó; á la qüenta l' arreglo de la Plassa de Catalunya, no vá fer l' efecte... ¿No veu que creixen tan apoch apoch las palmeras, y de fanals n' hi ha de tantas menas?

* *

Vá seguint el bat-y-bull del Ajuntament, per la qüestió del arrendament dels consums de la ciutat,

y per tot arrèu se sent brollar la paraula *negoci*, que ja es ben estrany y forsa, que una Corporació que 's té per respectable, no puga recaudar 'ls impostos, (que ja voldríam fora), en tan bonas condicions com ho podrà fer un particular, castellá per senyas segons sembla, y que sent bon cristiá encarà s' hi ficarà un bon polvo de m'ls duros á la butxaca al acabar l' any. A veure com acabarà aixó; ¡á veure!

* *

L' Ateneo Barcelonés vol fer de las sevas una altra vegada y ens surt ara ab un plan tan estrambótich com descabellat que 'l trobém molt inferior á la cultura intel·lectual de qu' aquell Centre vol fer gala. Trobém mancat de serietat el projecte, y no n' hem volgut parlar fins veure'l realisat, perque creyam de bona fé que els elements seriosos que té la Casa, no 'l deixarian passar avant; però no ha estat aixís, y aquí 'ns tenen al Ateneo arrendant teatros de Barcelona pera ferhi funcions barato, com qualsevulga Societat que busca cobrir sos abonaments entre 'ls betas y fils del carrer, ó com las Societats de manyans ó calessers, que 's fan un tip de riure anant á veure «Els tres toms» per Sant Antoni á Romea, per una pesseta la entrada y lluneta.

Ab un parlament un bon xich llarch vá comensar l' Ateneo las sevas funcions al Teatre Principal, ahont posá en escena la Companyia Tubau «La Escuela de los maridos», d' en Molière y «Las castañeras picadas» d' en Ramón de la Cruz, sent d' estranyar que 's tingués d' avisar préviament al auditori, que 's tractava de la representació de dúgas obras clássicas. ¿Aixís estém? A públich tant selecte y compost de Ateneistas, se li ha d' explicar la obra que vá á veure, encara? La gran sort que aquest Teatre 's diu que l' enderrocan aviat, que sino ¡ay, pobrel!

Dins de curt temps, diu que llogarán el Romea, un día dels que hi vá poca gent, y farán «Aigua que corre» d' en Guimerá... ¿Qué sortirà aquell senyor á explicar l' argument?

L' Ateneo Barcelonés ja rapapieja de vell, per lo que 's veu.

* *

S' acostan las firas de Nadal, y els artistas ho volen aprofitar pera vendre quadros; la exposició de ca 'n Parés, encara que un xich migrada, es una bona mostra de lo que fan quan volen lluhirse 'ls pintors de la terra y si be es cert que no s' hi veuen obras de gran empenta, per exposició de firas, en que no més hi caben obras de caballet, es ben aprofitable, y 'l que vulga gastar uns quants quartets per adornar la sala ó 'l menjador de casa seva, hi trobará molt ben sentidas notas de color, per fer son fet, que aquí el mercat no dona per gran cosa més. L' afició al gran art encara no hi es, ó quan menos, no 's paga encara.

L' Urgell se 'n emporta la palma de mestre, que ja fá anys 's te guanyada quan pinta; y entre quadrets de son género, que ningú sab fer com ell y

que es ahont més ens agrada, hem reparat el més gros, que 's titula «Peñas rojas» que es d' un efecte ben be nou, en aquest autor, que ensenya com veu la pintura impressionista 'l mestre, al nostre parer molt encertadament. Es aquest quadro un verdader drama pictòrich ferm de ratllas y sencer de color y tractat ab una facilitat, sens descuydar el saber fer, que ja voldrían tenir molts d' aquests mal anomenats modernistas, que per gran sort no surten en aquesta exposició.

En Graner es un altre pintor de cap d' ala, que 'ns fa enrecordar 'l gran Velázquez molts cops, y en son quadro «Club» també; brillanhi com de costum els efectes lluminosos qu encerta tant bè.

Aquest es un artista que se 'n pot ben dir popular, qual pintura tothom coneix d' una hora lluny.

D' en Román Rbera es un quadro col·locat en lloch preferent, que 's titula «Concierto», que es de alab r hagi exposat aquest autor, que casi may treu lo nas en nostras petites exposicions; sigui perque li falta temps, aclaparat per la feyna, que envia al estranger, ahont son molt estimats sos quadros; sia perque la crítica d' aquí no li fá la justicia que 's mereix, l' autor de la «Sortida del Ball» aquest cop presenta uns tipos «fl. menchs» tant ben sentits y ajustats de color, com ja n' ha fet d' altres, per ser aquesta una de sas estimab' es especialitats y ab tals detalls y filigranas de color, que no trobém el mestre ab qui compararlo.

Obras estimables treuhen de sos estudis en Tamberini, en Galw y, en Brull, en Tolosa, que de tots parlaríam llargament si tinguessim esp' y, que hem acabat. Tots els citats son els pintors que 'ns agradan y que enteném ser artistes de debó.

Sols d' un pintor po 'ns vol recordar el nom, mes no hi fá res, que es d' aquells que pintan sempre pebrots y tomáquets.

* * *

Pel correu interior hem rebut cartas y postals, preguntantnos ahont venén décimas y felicitacions de tota mena per las festas de Nadal.

Sembla impossible que no se 'n recordin de cada any... A LA TOMASA, á ca 'l Estany del carrer de San Ramón. ¿Ja se 'n recordan ara?

CALIXTE PI y XARAU.

LA TOMASA

CUPÓ PRIMA N.º 57 (1)

Que dona dret á adquirir per

DOS RALS

la comedi en tres ac es y en vers

Riallas y Florallas

original de F. UBACH Y VINYETA

qual preu corrent es lo de

DOS PESSETAS

(1) Caduca als vuyt días ó avans si s' agotan 'ls exemplars.

La qüestió del dia

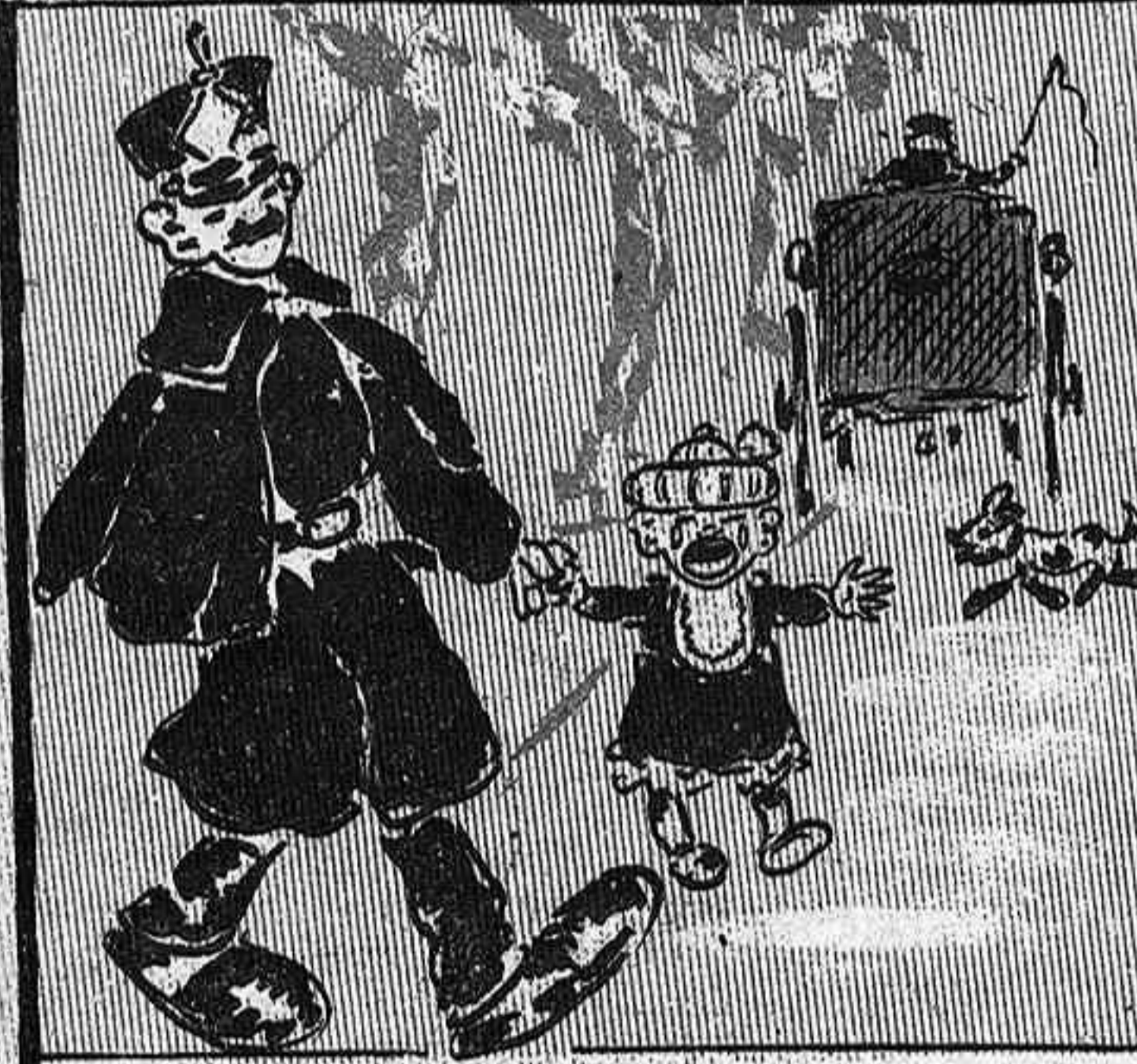
Per encárrech telefónich del meu Pepet del Carril que per causa del missatge se 'n hagué d' aná á Madrid á defénsa ab molta llengua la idem del seu pais, vaig ocupar-me ab cuydado —en nom seu y ab bon desitj— de la gran qüestió del dia, de més importancia y chic ja que 's tracta d' un sistema decimal lo més senzill; al alcans de tots 'ls pesquis servicials, sens' distingir. Desde 'ls vigilants, serenos, mossos de fonda y xarrichs, forners, carters, escombriayres taberners dels d' aygua y vi, carboners, forners, lampistas, porters d' escaleta y pís, mossos de café y propina, barbers-afayta vehins; repartidors llimpia-botas y criats grans y petits... fins las cuyneras, cambreras y nyinyeras á desdí y tot lo gremi de raspas del Enxanxe y casco antich, si volen treure bé 'ls comptes per Nadal y trová 'l quid de fé un balans de primera per any nou, créguinme á mí: Proveheixense dels métodos decimals que are han sortit deguts al gran arimétich únich en aquet pais, Don Ramon Estany, molt célebre d' anys molts ensá fins aquí pe 'ls séus cálculs fets ab *décimas* grabadas en paper fi y en preciosas cartulina de celuloide y marfil, y adornadas ab dibuixos d' artistas dels més *b. rils* que per marinas, paisatjes y capritxos tots distints no s' amagan may lo llapis pe 'ls d' aquí y fora d' aquí. Y en quant als cálculs que portan fets en vers fácil y llis, deguts al inspirat númen dels poetas més divins s' aprenen tots de memoria al primer cop de llegí 'ls Per' xó la qüestió del dia pe 'ls que viuhén á pessichs de propinas y aguinaldos si volen fer la viu-viu) es are lo nou sistema decimal, Nadal venint del mestre Estany que te l' aula al mateix número sis carrè de Sant Ramón, baixos, 'hont trovarán assortit de felicitacions, *décimas* y cromos de tots istils per' arreplegar regalos per' Nadal y Any Nou. He dit.

PEP DE LA CAMBRA.

MUNICIPIO PAULS

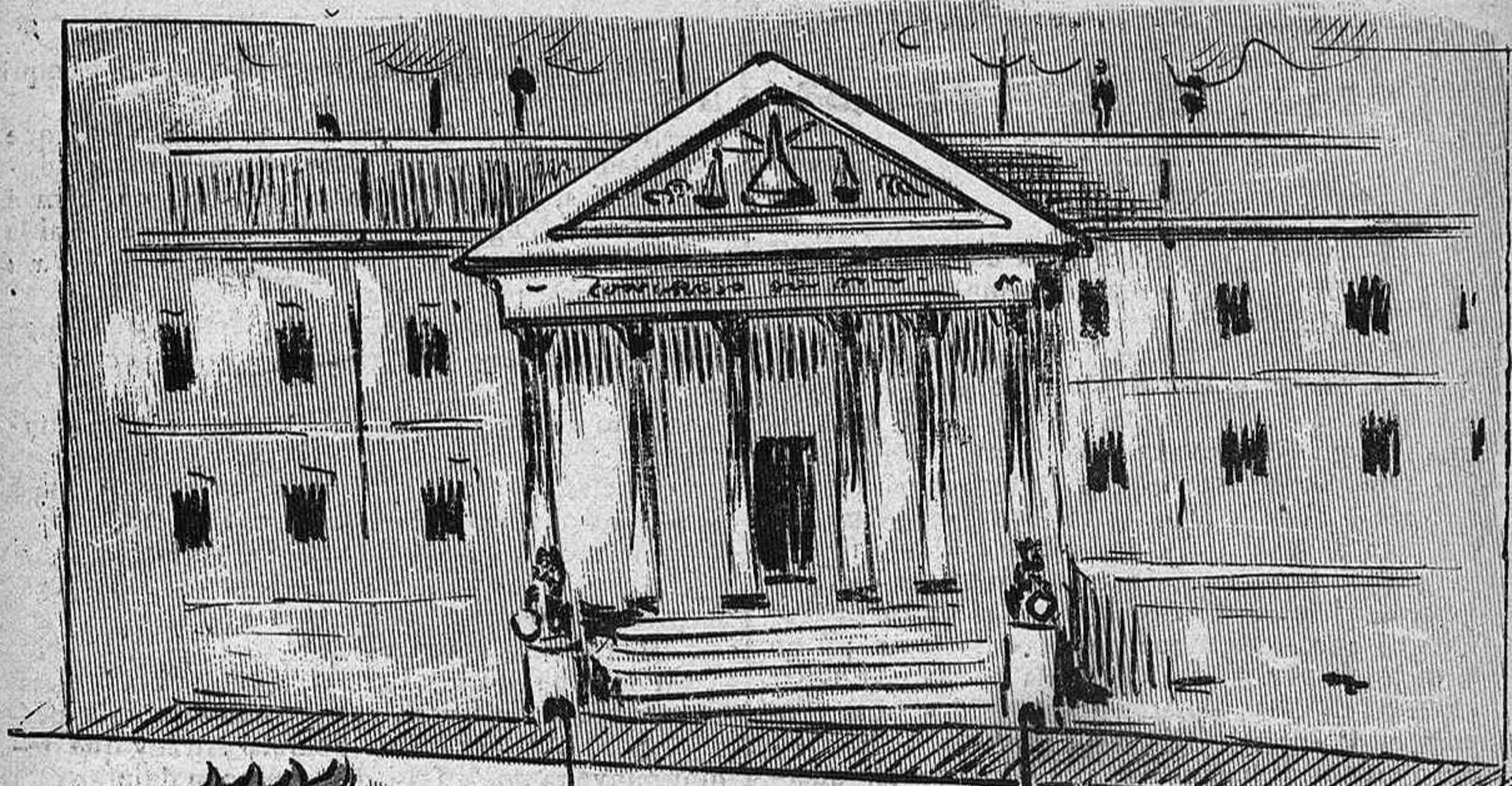

¡Voto, vá la vergoña de un *rechidor*, por poco... Lucas Gómez, el cabo, me arreplega *calamocano*.
¡Lanta llástima que me hacen esos pobres anima- lóns, y que por las malditas *garrofas*, tenga que coo- perar á su captura!

Las madres, chafardeando con las vecinas, pierden los *petits*, y luego nosotros carregamos con el mort.
¡Pobrecillo! Ha robado un grapat de algodón que encerrarlo. Otros, roban las *pacas* enteras... hay nin- gü les dice rés.

DE SERVICIO

VOLS RES
MATEU DE
PERAQUI DALT

Política espanyola.

RECADOS A N'
AQUELLS Y CU-
IDADO A GASTA-
RY BROMAS...

Funicular graciosíssim
d' aquesta pobra nació,
quan un cotxe á dalt arriba,
l' altre fá l' oposició (?)

— ¡Cóm que vos lo teniu tan ben fet! No me 'n parléu d' aquesta *calaixera* que os acompanya per tot arreul Jo de vos, encara que siga ficarme dintre la historia de la vostra familia, m' hi posaria una *fun-da* de paraigua, perque anéu a *riscos* de que vos l' *emparauli* algùn tabernè pera posarhi una taula d' *aigua y sucre*. Perque vaja, ab franquesa: ¿qué vá que os hi fiquéu tota la má y encare podéu respirar *guapo guapo*?

— Aixó ja es faltarme; ¿ho sentiú *ninot de saldo*?

— Ara 'm clava *ninot*. No vos hi *sulfureu* quan vos treguin los defectes á fora. No es cap deshonra tenir lo nas ab *aixamplas*: al contrari: hi podeu fer negoci: puig tenintlo en punt *céntrich* com lo teniu, jo me 'l vendria á pams y 'n trauria un capitalet

— Si fossiu una dona, ja vos hauria fet recular á cops de sabatot! Estrafalari! Indecent! Me 'n vaig á buscar un guardia.

— Val, més que s' arribi fins al cuartel de *Dressanas* y porti tres ó quatre números ab bandera y música.

— ¡Me sembla que vos ne recordaréu!

— ¡Escolti! Passis pe 'ls *encants* que de vegadas per allá á terra se 'n troba algùn de piset *aventurer*; ó si vol, ja estaré al *aguayt*, y quan se 'n dessembrassi algùn d' *acomodo*, ja li guardaré bó y embolicadet per' que no se li esbrabi.

—

— *Vamos á ver: ¿qué ha passat?*

— Mirissel. Aquí 'l té.

— *Usted, señor portero, ha faltado á la señora sacando á relucir...*

— ¿Qué? un ganivet... ¡Mentida! ¡No la cregui!

— *Sacando á relucir, faltas físicas: de si tenía 'l nas de calaixera ú otras tonterias por el estilo.*

— Jo li he dit lo que feya 'l cas; senyor municipal, que té una *nariz* que segons ahont la dongui li farán *trincar*, perque ¡vaja! monedas d' aquestas no 'n passen; però jo li he *dicho* tot aixó perque ella m' ha bescantat lo pis, *lo cual quien ha faltado diciendo que si hacia fortor cadavérica y...*

— *Bueno: se nombrará un perito para que huelga el piso. pero de momento se viene usted conmigo á la jurisdicción del cuartelillo para que se aclare el hecho.*

— No pot ser: no puch abandonar la porteria: fassi 'l favor de deixarme en fianza. *Si no se fía usted de mi palabra*, aquí té 'l rellotje; me sembla que 'm poso á la rahò, *hombre!*

— *Le digo á usted que no puede ser; y vosotros ¿qué hacéis aquí? Me revientan cuestiones por la aglomeración de gente. Tú, á poner la escudella al fuego, que es tarde.*

— No 'm toqui que 'm pot encomenar l' *acento* castellá.

— Bueno, aném; però te 'n recordarás de la jugada. Rosalía, fés lo favor de donarme un cop d' ull als interessos de la porteria. Si algú pregunta per mí digas qu' estich *processat* pe 'l *municipi*.

— Vaja... alanta, Sánchez: ¡*Que vichiles fuerza!*

JOAQUIM MALLEU.

Pedalejant

Dius que escau molt, aro, en lo vinté sigle,
cavalcant sobre acer rodar pel mon:
per xó té mir montada en ton bicicle;
per xó, el pedalejar, tas ánsias son

Jo enloch no la sé veure eixa bellesa
que de fora ens dugué algun seny febrós
y 'm dol, mon bé, que 't sentis també presa
en brassos d' eix afany vertiginós.

¡Si 't veyas ab mos ulls, quan la carrera
empréns ab tot dalé, sens' fer brugit,
volant per la polsosa carretera
com al buf obehint d' un mal esprit!

Segú que en sech fent deturar las rodas
correrías la máquina á amagar,
y á despit d' eix mal fat d' estranyas modas
no hi voldrias may més pedalejar.

No, no; á tú no t' escau, lo cos de fada
blincat damunt la máquina, encongít,
mostrant la vista en lo camí clavada
y muts los llavis y bleixant lo pit.

De mourer deixa aquets pedals de ferre,
orfens de goigs, d' encants y de rumors,
y fuigne prest que t' ofereix la terra
los richs pedals fets de fullatje y flors.

Veus, aquí al bosch, pels corriols fent via,
Natura al veure 't ab més goig somriu;
l ayre los rulls de ton cabell destría;
te saluda l auCELL desde son niu

Ritmes y cants cada paratje abruga;
dolsas aflayres cada fulla enclou;
y tot brinda al repós, quan la fadiga
per sos indrets á deturarte 't mou.

Enloch de la cansada carretera
que sempre escup sa calcinosa pols,
en llit de sorra llisca aquí la riera;
s' amagan sota 'ls arbres los corriols.

Pot la mirada divagar serena
del mar, al bosch y de la terra al cel;
s' explaya l' esperit y 'ns fan ofrena,
Brissas y flors, de sa dolsor de mel.

Pedalejém pedalejém, ma vida,
Fent, bosch endins, lo vert fullam cruixir
depressa, si á trescar l' ánim convida,
despay, si es que te sentes defallir.

Y tú á recó en la llar, ¡cavall de ferre!
¡De ma aymía lo carro volador!
Que are li plau molt més petjar la terra;
pedalejant, ¡no 's pot parla: d' amor!

FRANCESCH MARULL.

LA TOMASA

MOXIGANGAS BARCELONINAS

per J. LLOPART.

Es la sessió consumera
que més soroll ha mogut:
¡¡varen buscar catorze horas
¡¡ honor que habian perdut!!

En cambi, ab cel y constancia
aquets de la Diputació
s' encaparran, mentre 'ls pobles
s' atipen de inundacions.

LA VUYTADA

Creya que aquesta setmana duria 'ls papers mullats per efecte de la pluja que queya á bóts y á barrals aquets dias, que semblava no havia de parar may, y sort de la sort que 'n Febo (que 's pinta Sol per lograr un atmosfèrich *despejo* quan 'ls núvols l' han tapat massa dias, sens' deixarli escampar pe 'l mon sos raigs), dissapte vá fer.. dissapte de núvols y vá brillar diumenje d' una manera que vá ser primaveral.

Gracias al Sol, donchs, tal día com dilluns, en lo terrat de casa hi vareig extendre las quartillas pe 'l dimars; y aixis hauré pogut treure 'ls drapets al Sol, com faig, als assumptos que... *regalan* un interés á tot drap, treyntme de compromisos que no puch evadir pas com á fill de *La Tomasa* dels més *ganapias* anys há, compromisos contrets cada setmana ab 'ls meus companys y amichs que son 'ls que tenen la paciència gran ¡molt gran! de llegir sense adormirse mos soporífichs travalls....

Empró deixémnos d' exordis y comensém, per lo tant:

Tota aquella saragata dels consúms, si haig de ser franch, no 'm vá causar cap sorpresa, ni vaig trovar gens estrany que 's tiessin — com s' istila en tot Parlament com cal — 'ls edils, per no ser menos que 'ls nostres representants per tots conceptes digníssims á las Corts, 'ls plats pe 'l cap.

Y més, tractantse d' assumpto que, si prim se vol mirar, se presta á *consumir turnos*, sent de consúms.. ¡natural!

Lo no volguer arrendarlos

'ls consúms 'm té escamat y 'm fá pensar que ja 'ls tenen arrendats 'ls concejals. 'ls que miran més per *Casa*. . (per la *Casa gran* ¡ja ja!) 'ls heréus de la *Pubilla* quins no volen que detrás del Saló de Cent s' hi amaguin arrendataris forans que s' enduguin las ganancias del arrendament pagant, quan son prou bons ells per ferhi negoci de franch tot l any.

La sessió siguié tan llarga perquè l' assumto es molt llarch d' explicarlo, discutirlo y de treure 'n l' entrellat, ja qu' es 'l de més *monissos*, font d' ingressos de més raig, aixeta que may s' estronca l' *arjant* que deixa passar y que vá á pará á las arcas sens fons del *Bé comunal*; (un bé que fá bé als que 's cuydan de fé anar mal la Ciutat explotant lo séus productes, com si fóssin uns alarbs) Lo cas es que la tal cosa (que dona tant, tant y tant que fins vivinhi un exércit de matuters agremiats no se 'n ressent gens l' Erari municipal, ni 'n fá cas) es, lo que s diu, cosa feta; dat y benehit; més clar.

No volen arrendataris á dintre la Casa gran. *Consumatum est*, pot dirse; es un fet ja consumat que ha fet consumí als que miran 'ls interessos urbans ab un interés que 'ls honra y 'ls col-loca alts... ¡pró molt alts!

L' acte important dut á terme per los présidents de las Corporacions económicas que á la Cört varen fer cap per fé entrega del Missatje escrit pel gran Maragall en defensa de la llengua que tant dóna que parlar

als que parlan ab la seva de carácter *oficial* (que en rés s' assembla á la nostra), ha resultat un fracás, tal com ho pronosticavam ans d' entregarse tots quants no estém per gayres romansos en qüestions tan capitals com es la qüestió lingüística del país del parlar clar.

Vull dir que malaguanyada comissió y malaguanyats 'ls diners que del viatge y fondas haurá costat.

Y no m' estench més, *señores*, perquè fora massa llarch.

al plegar jo las quartilles per anarlas á tancar se 'm presenta á corre-cuita dalt del pis lo vigilant fentme sapiguer la gresca l' escándol fenomenal que tot d' un plegat vá armarse á mitj carré de sant Pau, per interceptar la via la gent qu' estava aguardant que 'ls hi toqués torn ó tanda per entrar á ca 'l *Estany*, qu' es una litografia d' allá á *Sant Ramon 6 baix* á casa de LA TOMASA qu' es una dona... com cal) á fer provisió de *décimas* de tots preus y tots tamanys. Per lo tant, espaviléuse 'ls qu' héu de *felicitar*, ó 'us quedaréu á las capsas á fi d' any y per Nadal; perquè se 'n ván tots com brescas 'ls *cromos* richs y elegants que despatxa aquesta casa. Es tan gros lo seu despatx de *felicitaciones* caras y baratas á tot drap, que no n' hi haurá per qui 'n vulga... ¡No 's podrá donar l' abast!

PEPET DEL CARRIL

PARA NAVIDAD — GRAN SURTIDO EN

FELICITACIONES

LITOGRAFIA · ESTANY = 6, S.^{na} Ramon, 6.

BARCELONA

Pelegrinatje "decimal"

R. ESTANY

FELICITACIONES

—Son *décimas*, com cad' any.
—Mestressa: ¿m diréu ahont?
—¡Aquí, home! *San Ramón*
número 6 = R. Estany.

Es fama que 'ls parroquians
d' aquesta Litografía
fins hi ballan d' alegria
després de passar balans.

TEATROS

ROMEA

A causa de las novetats que 's preparan pera la funció d' Ignocents, que segons costum hi haurá la *mar* d' estrenos, s' ha anat tirant ab las obras conegudas y entre ellas *Aigua que corre* que ab tot y lo bon propòsit de la Empresa, lo públich no hi ha entrat.

LICEO

Entre las obras del repertori de la present temporada, lo Sr. Bernis hi posá á la *Cármén*; aquesta celebrada ópera del malográt Bizet y per lo personal contractat era esperada la *reprisse* ab verdadera ansietat, que tingué lloch dissapte passat.

De la protagonista n' estava encarregada la Sta. Salvador, que ab tot y la indisposició que l' aqueixava, doná mostrás de son talent y de que havia fet un estudi especial de aquella heroina.

Lo Sr. Cossira que tant grat recort deixá en *Lohengrin*, ens desempenyá y cantá lo don José de la *Cármén* ab tota la perfecció possible y com casi no havíam pogut admirar en cap antecessor seu, mereixent los honors de la repetició la preciosa *romanza* de la rosa del según acte, pesa que si bé es de proba pera ls tenors, es també un escoll pera els mateixos.

Compartí lo triomf ab lo senyor Cossira, la tiple lleugera senyoreta Michalska que 'ns cantá una «Micaela» com may sentida, rebent una justa ovació en la inspirada ária del tercer acte que tingué que repetir.

Lo resto dels artistas no descompongueren el quadre.

Diumenje se cantá *Otello* debutant ab lo protagonista nostre paysá y amich lo senyor Angioletti, que estigué fet un brau en tota la representació.

Verdaderament, ab lo cambi de protagonista, en *Otello* ha cambiat de manera extraordinaria l' éxit de aquesta ópera, que sens vacilar podém afirmar qu' ara resulta la de més bon conjunt en aquesta temporada.

Tant en la *ària* de sortida del primer acte, com en l' *addio* y *credo* del segon, concertant del tercer y escena final de la ópera, lo senyor Angioletti se 'ns mostrá un notabilíssim artista y un eminent cantant.

Nostra enhorabona á la Empresa Bernis per l' acert que ha tingut en la contracta.

Pera avuy está anunciada *La Bohème*, ab debut de la senyoreta Ferrani, pera qui siguié escrita la partícula de Mimí, y que segons noticias ne fá una verdadera creació. La acompanyarán la senyoreta García Rubio y los senyors Marcolin y Menotti, en los personatjes de Musette, Rodolfo y Marcello, respectivament.

Més escullit reparto es impossible, per lo que creyém sortirá una *Bohème* de *mistó*.

NOVETATS

Pera avuy está anunciada la última representació del ball de gran espectacle *Pietro Micca*, dedicantla la Empresa en honor del mestre coreógrafo senyor Perfetti.

Pera dissapte, s' anuncia la reproducció de *El anillo mágico* y s' anirá reproduhint en las próximas festas de Nadal, Cap d' any y Reys, á fi de que 'ls forasters puguin admirar un espectacle tant sumament important y que ha sigut en nostres teatros la verdadera atracció de la present temporada.

Per aixó creyém acertada la *reprisse* y ab ella preveyém un bon negoci á la taquilla.

CATALUNYA (Eldorado)

Plé de gom á gom, sens tenir gayre bé ni ahont sentarns', varem assistir al estreno de la sarsuela en un acte y quatre quadros lletra dels senyors Arniches y Jackson Veyán, música dels mestres Valverde (fill) y Torregrossa, *Los granujas*, que obtingué un bon éxit perque es plé de xistes apropiats y xulescos com es del agrado del públich aficionat á aquest género.

Molt podriam dir si volguessim discutir la obra sobre la veritat que enclouhen aquella colla de «granujas» desarrapats, afillantse la criatura que han trobat abandonada, y molt més encara sobre la ternura, potser poch veritable de la escena final; pero la obra vá anar bé: hi ha lleugeresa, ingeni, música alegroya, terceto cómich, ballaruga, etc. etc; tot lo que 's necessita pera rendir un bon trimestre.

La decoració pintada pe 'l senyor Urgellés molt ben entesa de perspectiva y fina de tons, tal y còm acostuma sempre aquest pintor-artista, que vá endevan de tots en aquest género.

GRAN-VIA

La companyia de sarsuela del género *chico* qu' actua, en aquest teatro va demostrant molt bona voluntat encar que no l' acert que l' hi dessitjariam algunas vegadas pe 'l seu bon profit. Algunas de las obras que venen de Madrit, alternan ab altres de l' actor de la companyia Sr. Angeles, que 's veu que 's un gat dels freres, que 'l mateix sab fer riure posant en acció xistes de 'ls altres com agafant la ploma n' escriu de 'ls seus, per més qu' algun cop com l' hi succeheix en *Cambiar de Estado* se l' hi escorra poch la ploma y ensenya la filassa qu ha anat á buscar, per fer lo seu surgit. La qüestió es arrodonir un bon trimestre, y com l' apotecari d' Olot, beurers ell mateix las medicinas.

Senyor Angeles, que siga l' enhorabona *chèn...* y que las que venen darrera tinguin tant ó més éxit que las estrenadas.

Lohengrin sarsuela en un acte y tres quadros, dels Srs. Jackson-Veyan y Roig ab solfas del mestre Hermoso, es un despropòsit que no está faltat de gracia y bon humor. Millor qu' una sarsuela, es un ball repicat de valsos, polcas, tangos, *peteneras*, *soledades*, *boleras* y *can-can* tot alló del gust madrilenyo, qu' á n' aquell públich per ahont fou escrit *Lohengrin*, diu que no l' hi vinguin pas ab bellesas d' art ni filigranas musicals, que no hi entra en els teatros per horas, tot aixó.

Aqui es ben al revés; ja se 'n riu 'l nostre públich de las xavacanadas, que diu ab molta gracia y vis cómica el Sr. Talavera y 's posa cofoy, quan veu 'l *salero* ab que 's belluga la Sta. Alcacer en els passos de ball però sens duptarho s' escolta ab més atenció las bellesas literari-musicals de *La Tempranica* que han reproduhit ab molt acert tots els actors d' aquest teatro y en la que hi trovém molt superior la Sra. Pepita Alcacer y ella també s' hi deu trobar millor. Trihant obras d' aquestas encara que siguin vellas guanyará molt més la Empresa qu ab las novas, si no son més triadas, qu' ara com ara, vá molt escasa la mercancia.

UN COMICH RETIRAT

Campanadas

Lo Governador Civil de Madrid ha prohibit qu' en la secció d' higiene hi figuressin emplats menors d' edat.

Molt bé ha obrat lo Sr. Governador de la Vila y Cort, puig no tan sols en dita secció sinó en cap empleo públich deurian figurarhi personas, quina edat no fos garantia de bon acert y serietat dintre del càrrech.

Pero, considerém encare, que millor fora abolir d' un cop pera sempre la reglamentació d' un ram, contrari al nostre entendre, á las bonas costums dels pobles, per més que dita reglamentació puga produhir bons ingressos.

Odiosa es la contribució de sang; pero més ho es encare la contribució del vici y la prostitució.

L' Associació "Catalunya" de Lleyda, ha obert un concurs de fotografias de las regions de Catalunya, Balears, Rosselló, Valencia é isla de Serdenya, lo qual se regirà pel següent cartell: S' adjudicarà diplomas de medallas d' or, d' argent y de bronze á tres de las millors coleccions de 6 ó més fotografias de cada un dels grups: "1.º Paisatjes y marinas. 2.º Monuments y edificis notables; y 3.º Costums y tipos." Igualment se distingirán en las mateixas condicions, las estereoscópicas.

S' admetrán fotografias de totas las midas, no inferiors á 6 y mitj per 9 centímetros, devent esser originals é inéditas.

Los treballs deurán remetres al Sr. Secretari del Jurat calificador, Rambla de Fernando, n.º 4 Lleyda.

L' esmentat concurs tindrà lloch lo dia 2 de Febrer de 1903.

Ja no sols, en los pervertits temps que corrém, se robanenas de sa casa humils y ignocentas, sino que ja ha arriyat l' escándol fins als mateixos escenaris.

Una coloma d' alta volada, una tiple de teatro, ha sigut robada (¡escruiximnos!) per un miser criat, lo qual vá casarse després, per sorpresa, ab la tiple en qüestió.

¡Magnífich argument per una novela per entregas!

Marit tan *sorprendent* ha sigut processat, pero l' advocat defensor ha sostingut la inculpabilitat del raptor dihent qu' havia sigut *Uadre* en nom de son amo, un actor qu' estava mort pe 'ls *pedassos* de la robada tiple.

Y com que á la qüenta 'l seu amo, no li havia dit que n' havia de fer de l' hermosa tiple després de robada, ell que, per las trassas es home de gust, vá casarshi... y tal día farà un any. ¡Pobret ¿Y encare 'l processan per haberse casat? No diuhen qu' es una creu tan pesada?

Vaja, vaja, també: deixintli pasar la lluna de mel com Deu mana.

Y á son amo, si li pica, que rasqui.

Nos escriuhen d' un poble catalá, lo qual podria anomenarse *Murs* sense perdre son significat, que 'l pastor d' ánimas que pitjor qu' un mal lleig los ha caygut á sobre y que respón al nom de Jaumet, s' ha vengut segons asseguran malas llenguas, una creu de plata destinada al culte, substituhintla per una de llautó.

Lo poble ha comentat molt aquet petit negoci de son pastor, qui va valerse per portar la creu á nostra ciutat, d' un ordinari que fa 'l sant l' endemá de Nadal.

Se diu també qu' aqueix mercader del temple va vendres un altar, com s' hauria vengut la vergonya si n' hagués tingut encare.

Afortunadament queda ja poca llana en los pobles, y 'ls vehins del que 'ns ocupa se proposan donar coneixement de las sevas sospitas á l' autoritat que correspongui.

No podém menos que felicitar á n' aquets esquilats y si per alguna cosa som bons, saben que poden disposar sense reparos.

¡Ay la mare meva del meu cor! ¡Y qu' en tenen de gracia, sandunga y altres circumstancias més ó menos estimables, los regidors d' aquesta desgraciada ciutat per tiris y troyans engatusada.

—Ara, ara anirém bé—deyam no fá molt temps, á coro,—qu' en Fulano, en Zutano y en Mengano, tots ells bellíssimas personas, se cuydarán dels interessos comunals.

Y al cap de vall, descomptant la diarrea parlamentaria de's nostres edils, haurém de dir com lo subjecte del qüentto, que al dirli la seva muller que l' honra d' ella era tan neta com la claror que 'ls enllumenava, reparant que era negra nit contestava ab afficció:

—¡Marieta, ré no veig!

¡Marieta, ré no veig! podém dir als nostres concejals.

Molts projectes, molts economias, pero Marieta, ré no veig!

Fixemnos en aquets odiosos consums qu' han sigut y serán la eterna pesadilla dels administrats y que han fet los nostres regidors en bé de la Pubilla Un zero á la esquerra, acompanyat d' un escándol fenomenal en la última sessió del juntament.

Allí varen sentirse frasses de totas classes, molts d' ellas tan groixudas com lo garrot d' un de la *secretaria*.

Y en lloch de senyalar qui era 'l mal administrador, va terminar lo sa nete, quinas faltas no poden ser perdonables ab un tribunal d' honor d' opereta.

Y ara repetirém:—¡Ay, la mare meva del meu cor! que mal vá quan los altres han de concedirnos l' honra, quan nosaltres mateixos no 'ns bastém pera que ningú la posi en dupte.

Fins hi há hagut un concejal á qui apreciém de veras que quan menos ho esperavam ha ficat los peus á la gallega.

Ell que te prou bona lábia pera posar los punts sobre las *is* s' ha contentat després de l' escándol de marras, dihent á l' Alcalde de que no podia assistir á la sessió del dimars perque s' havia posat en tela de judici l' honradesa d' alguns concejals.

¡Y ara! ¿quin procedir es aquet? Dispensins, senyor de Buen; pero hi há ausencias que poden ser mal interpretadas; lo que s' troba net de culpa no ha de retreures, sino que 'l deber, després d' haber demostrat ser honrada sa conducta, de desenmascarar als malfactors, no sols com á concejal, sino també com á ciudadá y com á home.

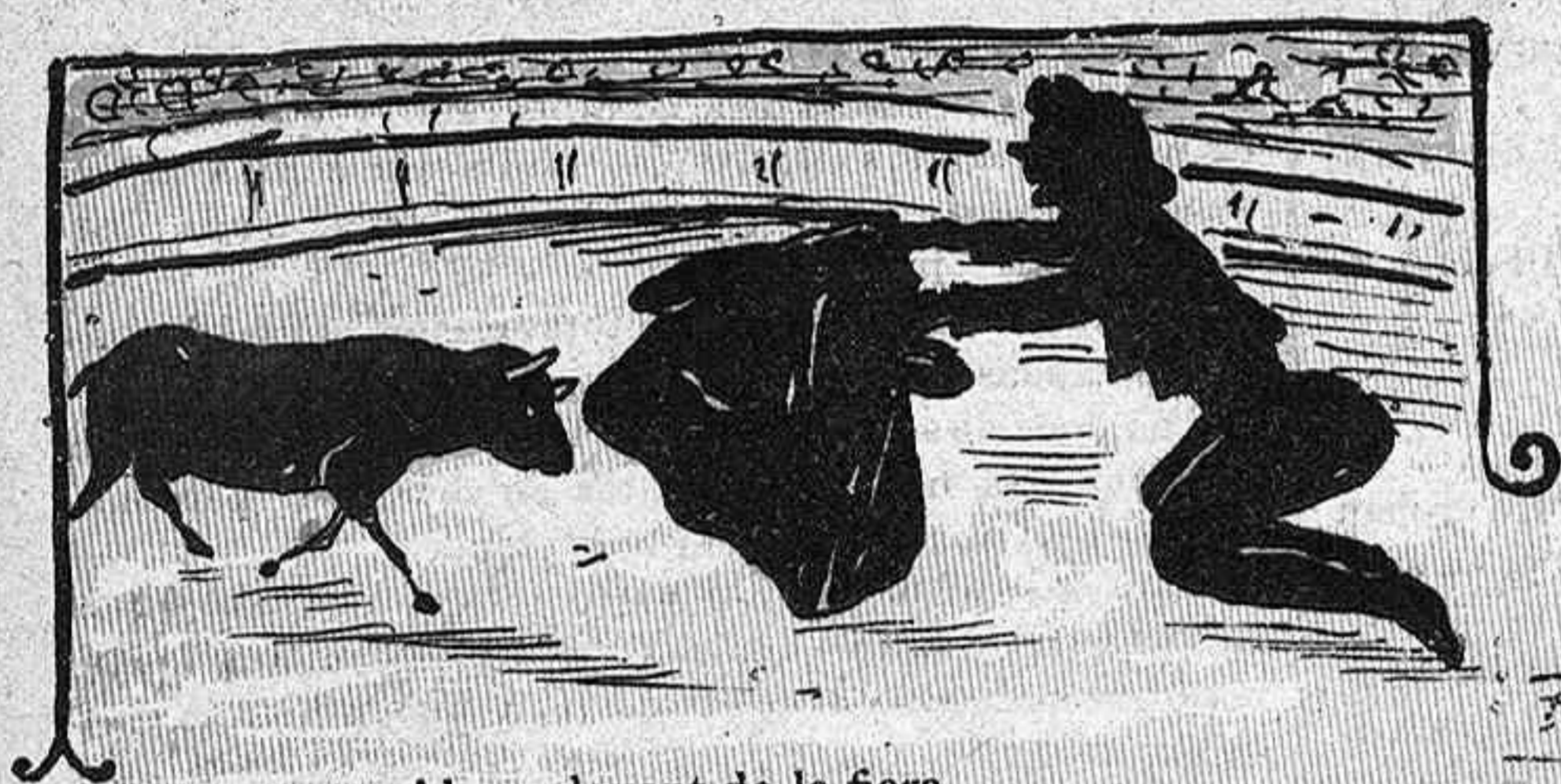
Quan las castanyas son més secas, es, abandonar lo puesto, una cobardia ó al menos una ineptitut imperdonables.

¡Los elements avansats, son los que en primer lloch deuhen parlar clar encare que siga en la llengua de Cervantes, y caygui qui caygui!

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

Toreros d' hivern

Al ser devant de la fiera
un badell no desmamat
l' un d' ells tremola d' un modo
com si estés esperitat.

Fins dintre de l' art d' en Cúchares
veurán glories de llautó
com, verbigracia, en Pastetas
y 'l company Cap-de-meló.

Y l' altre, fins quan toreja
mansas fieras de cartró,
á n' als darreras sol rebre
d' ampollas una ovació.